

Súd: Okresný súd Nové Mesto nad Váhom
Spisová značka: 15T/93/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3522010400
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ján Odnoga
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2022:3522010400.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom, samosudcom Mgr. Jánom Odnogom, v trestnej veci obžalovaného E. P.Č., F.. XX.XX.XXXX R. U., trvale bytom P. Č.. XXX, stíhaného pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona, na hlavnom pojednávaní dňa 20.10.2022 takto

r o z h o d o l :

r o z h o d o l :

Obžalovaný: E. P., F.. XX.XX.XXXX R. U., trvale bytom
P. Č.. XXX, t.č. ÚVTOS a ÚVV Ilava

je vinný, že

od presne nezisteného času od dňa 19.08.2018 do dňa 27.06.2022 s výnimkou dňa 06.07.2021 a 10.05.2021 v obci Kostolné v rodinnom dome č. XXX poškodenej L. H.Á.Q., s ktorou v tom čase v uvedenom dome zdieľal spoločnú domácnosť, túto opakovane ponižoval slovami, že je „dement, blázon s ktorým sa nedá žiť; spodina, lenivá, hlupaňa, ktorú stačí dochovať a pochovať“, pri čom jej vulgárne nadával, začiatkom roka 2020 ju udrel do tváre otvorenou jeho rukou, v presne nezistené dni od januára 2021 ju opakovane fackoval do oblasti tváre približne každý piaty deň, keď bol pod vplyvom alkoholu, pri čom jej vyčítal, že bola drzá, nedá mu najesť, nezašije mu ponožky, pričom keď nebolo po jeho vôli, tak jej vypínal elektrické ističe, dňa 02.05.2021 pod vplyvom alkoholu ju chytil pod krk a škrtil, pričom jej uviedol, že s ňou neskončil a príde to dorobiť, vulgárne jej nadával, dňa 13.06.2022 ju v priestoroch obývačky napadol tak, že ju chytil za rameno, zatlačil ju do sedačky a udrel ľavou rukou po tvári do oblasti jej líca so slovami „vieš za čo to bolo, buď rada, že som ti dal ľavou rukou,“, pričom počas toho čo spolu žili v jednej domácnosti jej zjedol viackrát vybrané potraviny, ktoré mohla vzhľadom na jej zdravotný stav a diagnostikovanú silnú cukrovku bezpečne konzumovať, v dôsledku čoho bola viackrát hladná a od obdobia leta 2021 ju často krát sácal aby spadla na zem s odôvodnením aby ju nemusel škrtiť a zanechávať na nej svoje otlaky, ktoré konanie pokračovalo až do roku 2022, v dôsledku čoho poškodená pociťovala konanie a správanie obžalovaného ako psychický nátlak a distress,

t e d a

-blízkej osobe spôsobil fyzické a psychické utrpenie bitím, údermi, ponižovaním, pohŕdavým zaobchádzaním, vyhrážaním, vyvolávaním strachu alebo stresu, citovým vydieraním a iným správaním, ktoré ohrozuje jej fyzické a psychické zdravie, a spáchal uvedený čin závažnejším spôsobom konania
- po dlhší čas,

č í m s p á c h a l

-zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 3 písm. d/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b/ Trestného zákona.

Z a t o s a o d s u d z u j e :

Podľa § 208 ods. 3 Trestného zákona s prihliadnutím na § 38 ods. 2, 3 Trestného zákona, § 36 písm. l), n) Trestného zákona, § 37 písm. m) Trestného zákona, s použitím § 39 ods. 1 Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona obžalovaného pre výkon trestu zaraďuje do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Nové Mesto nad Váhom podala dňa 14.9.2022 na tunajšom súde obžalobu sp. zn. Pv 421/22/3304 - 34 zo dňa 14.9.2022 na obžalovaného E. P., F.. XX.XX.XXXX R. U., trvale bytom P. Č.. XXX, stíhaného pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona, ktorého sa mal obžalovaný dopustiť na skutkovom základe ako je uvedené vo výroku o vine tohto rozsudku.

Súd pred rozhodnutím o väzbe po podaní obžaloby vydal vo veci dňa 23.9.2022 trestný rozkaz č.k. 15T/93/2022 - 181, ktorým uznal obžalovaného za vinného v zmysle obžaloby a uložil mu i za použitia § 39 ods. 1 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 3 roky so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Proti trestnému rozkazu podal prokurátor odpor, z ktorého dôvodu súd po ponechaní obžalovaného vo väzbe po podaní obžaloby nariadil termín hlavného pojednávania.

Obžalovaný E. P. na hlavnom pojednávaní konanom dňa 20.10.2022 na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom po poučení o možnosti urobiť vyhlásenie podľa § 257 ods. 1, ods. 4 a o následkoch v rozsahu ods. 5 až 8 Trestného poriadku vyhlásil podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe. Následne preto súd postupoval podľa § 257 ods. 5 Trestného poriadku a obžalovanému kládol otázky uvedené v § 333 ods. 3 písm. c/, d/, f/, g/ a h/ Trestného poriadku, na ktoré obžalovaný odpovedal :

c) či rozumie, čo tvorí podstatu skutku, ktorý sa mu kladie za vinu,

odpoveď obžalovaného : áno

d) či bol ako obvinený poučený o svojich právach, najmä o práve na obhajobu, či mu bola daná možnosť na slobodnú voľbu obhajcu a či sa s obhajcom mohol radiť o spôsobe obhajoby,

odpoveď obžalovaného : áno

f) či rozumie právnej kvalifikácii skutku ako trestného činu

odpoveď obžalovaného : áno

g) či bol oboznámený s trestnými sadzbami, ktoré zákon ustanovuje za trestné činy jemu kladené za vinu,

odpoveď obžalovaného : áno

h) či sa dobrovoľne priznal a uznal vinu za spáchaný skutok, ktorý sa kvalifikuje ako trestný čin,

odpoveď obžalovaného : áno

Nakoľko obžalovaný odpovedal na všetky uvedené otázky „áno“ a súd nemal pochybnosti o pravdivosti jeho priznania, po zistení stanoviska prokurátora vyhlásenie obžalovaného o vine podľa § 257 ods. 7 Trestného poriadku prijal a zároveň podľa § 257 ods. 8 Trestného poriadku rozhodol, že dokazovanie o skutku v rozsahu priznanej viny nevykoná a vykoná iba dokazovanie súvisiace s výrokom o treste. Na základe uvedeného, súd potom obžalovaného uznal za vinného zo spáchania týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 3 písm. d/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b/ Trestného zákona pretože obžalovaný svojím konaním naplnil všetky znaky skutkovej podstaty daného zločinu.

Z toho dôvodu súd na hlavnom pojednávaní vykonal na základe návrhov procesných strán dokazovanie prečítaním znaleckých posudkov E.. E. Z. č. 46/2022 a H.. E. P. č. 16/2022 v súlade s ustanovením §

268 ods. 2 Trestného poriadku a oboznámením listinných dôkazov v zmysle § 269 Trestného poriadku ako to vyplýva zo zápisnice z hlavného pojednávania.

Zo záverov znaleckého posudku č. 46/2022 zo dňa 10.8.2022 znalkyne z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie Psychiatria E.. E. Z. vyplýva, že obžalovaný v čase spáchania skutku trpel Zmiešanou poruchou osobnosti s disocálnymi a emočne nestabilnými rysmi. Ovládacia a rozpoznávacía schopnosť nebola narušená. U obžalovaného bolo zistené škodlivé užívanie alkoholu bez potvrdenej závislosti. Ide o sústavné požívanie vína - prakticky celodenné, ktoré je súčasťou jeho životného štýlu. Zmeny osobnosti sú nezávislé od užívania alkoholu u obžalovaného. Jeho pobyt na slobode nie je nebezpečný z dôvodu duševnej poruchy, nebezpečný môže byť z nekritickosti voči svojej osobe. Znalkyňa mu nenavrhuje liečenie.

Zo záverov znaleckého posudku č. 60/2022 zo dňa 12.8.2022 znalkyne z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia dospelých H.. E. P. vyplýva, že znalkyňa dňa 18.7.2022 vykonala znalecké psychologické vyšetrenie poškodenej L. H.. Uviedla, že konanie obžalovaného voči poškodenej zo psychologického hľadiska možno považovať za výrazne zaťažujúce ale u poškodenej sú prítomné len parciálne symptómy týranej ženy a to hlavne naučená bezmocnosť (výrazne submisívne a pasívne správanie, nízke sebavedomie, neschopnosť nastaviť si primerané hranice) a tendencia minimalizovať následky (preberať vinu na seba). Poškodená pociťovala konanie obžalovaného ako psychický nátlak a distress (príkorie) ale nejednalo sa o ťažké príkorie. U poškodenej nebola zistená ani plne rozvinutá patologická symptomatológia v zmysle traumatickej poruchy, t.j. symptómy Posttraumatickej stresovej poruchy, ktorá je inak typická v súvislosti s následkami traumy. Konanie obžalovaného sa u poškodenej prejavilo aj v prežívaní a pocitoch, v oblasti úzkostnosti, najviac v oblasti somatiky - poruchy spánku, zlý výkon, tras tela, vnútorné chvenie, nesústredenosť, podráždenosť a afektivity: zlá nálada, precitlivosť, pocit neistoty. Bola zistená prítomnosť stredne silných depresívnych príznakov. U poškodenej znalkyňa nenašla žiadnu patologickú traumatizáciu, či symptómy komplexnej Posttraumatickej stresovej poruchy. Poškodená nevyhľadala ani nemá potrebu vyhľadať odbornú psychologickú alebo psychiatrickú pomoc. Voči obžalovanému neprechováva žiadne negatívne emócie, občas ju napadne, prečo toľko pil?.

Z odpisu z registra trestov vyplýva, že obžalovaný tam má uvedených 6 záznamov. Obžalovaný bol 5 krát odsúdený za spáchanie trestného činu (1 krát súhrnný trest), pričom v prípade dvoch odsúdení sa na neho hľadí akoby nebol odsúdený. Okrem toho bol v roku 2014 odsúdený za prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona na peňažný trest, avšak mu bol nariadený výkon časti náhradného trestu odňatia slobody. Okrem toho bol dva krát odsúdený za neplatenie výživného, posledný krát rozsudkom Okresného súdu Žilina zo dňa 25.1.2017, sp. zn. 1T/69/2015, právoplatným dňa 25.1.2017 na nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 1 rok v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, ktorý trest vykonal dňa 18.1.2018. Pôvodne uložený podmienený trest odňatia slobody trestným rozkazom Okresného súdu Žilina zo dňa 26.5.2014, sp. zn. 1T/79/2014 musel obžalovaný po nariadení jeho výkonu dňa 13.3.2017 vykonať.

Z ústrednej evidencie priestupkov ministerstva vnútra vyplýva, že sa dopustil spáchania 7 priestupkov vrátane priestupkov proti občianskemu spolunažívaniu a to opakovane aj voči poškodenej.

Zo správy ÚVV Ilava vyplýva, že obžalovaný je hodnotený kladne a výkon väzby je bezproblémový.

Podľa § 278 ods. 2 Trestného poriadku súd ďalej pri svojom rozhodovaní prihliadal len na skutočnosti, ktoré boli prebraté na hlavnom pojednávaní a opieral sa o dôkazy na hlavnom pojednávaní vykonané. Podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku hodnotil dôkazy podľa svojho vnútorného presvedčenia, založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne, nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Podľa § 34 ods. 1 Trestného zákona trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 4 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Podľa § 36 písm. l) Trestného zákona poľahčujúcou okolnosťou je to, že sa páchatel priznal k spáchaniu trestného činu a trestný čin úprimne oľutoval.

Podľa § 36 písm. n) Trestného zákona poľahčujúcou okolnosťou je to, že páchatel napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom.

Podľa § 37 písm. m) Trestného zákona príťažujúcou okolnosťou je to, že páchatel už bol za trestný čin odsúdený; súd môže podľa povahy predchádzajúceho odsúdenia na túto okolnosť neprihliadať.

Podľa § 38 ods. 2 Trestného zákona, pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadnuť na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a príťažujúcich okolností.

Podľa § 38 ods. 3 Trestného zákona ak prevažuje pomer poľahčujúcich okolností, znižuje sa horná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu.

Podľa § 38 ods. 8 Trestného zákona zníženie hornej hranice alebo zvýšenie dolnej hranice trestnej sadzby podľa odsekov 3 až 6 sa vykoná iba v rámci zákonom ustanovenej trestnej sadzby; základom na zníženie alebo zvýšenie trestnej sadzby je rozdiel medzi hornou a dolnou hranicou zákonom ustanovenej trestnej sadzby. Zníženie hornej hranice alebo zvýšenie dolnej hranice zákonom ustanovenej trestnej sadzby sa nepoužije v prípadoch, keď v osobitnej časti zákona je ustanovený iba trest odňatia slobody na dvadsaťpäť rokov alebo doživotie.

Podľa § 39 ods. 1 Trestného zákona podľa § 39 ods. 1 Trestného zákona ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatela má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatela neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchatelovi uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom.

V súvislosti s rozhodovaním o treste je vždy potrebné zohľadniť základné pravidlá pre ukladanie trestu uvádzané v § 34 Trestného zákona. Toto ustanovenie v odseku 1 zakotvuje účel trestu, podľa ktorého trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Trest je pritom jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon na ochranu spoločnosti, jednak pred páchatelom trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabráneniu v trestnej činnosti) a prvok individuálnej prevencie (výchovy k riadnemu životu - rehabilitácia), a jednak aj voči ďalším členom spoločnosti - potenciálnym páchatelom, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti).

Ochrana spoločnosti sa tak uskutočňuje dvoma základnými prvkami, a to prvkom donútenia (represie) a prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste, pričom treba mať na zreteli dôležitosť vzájomného pomeru medzi trestnou represiou a prevenciou.

Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potenciálnych páchatelov od páchania trestných činov, ale i utvrdenie pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest, je protiprávne a nežiaduce, varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu. Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Disproporcía medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu, tak na páchatela trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti.

Ďalšou nevyhnutnou zásadou pri ukladaní trestu je aj zásada proporcionálnosti (úmernosti) trestu, z ktorej vyplýva, že trest musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu. Úmernosť trestu okrem iného určuje aj pohnútky páchatela a možnosti jeho nápravy. Úsudok o možnosti nápravy páchatela si súd

vytvára z veľkej časti už na základe hodnotenia povahy a závažnosti spáchaného trestného činu (t.j. či ide o prečin, zločin, obzvlášť závažný zločin) pri náležitom zhodnotení osoby páchatel'a. Možnosť nápravy páchatel'a konkretizuje jeho osobu vo všetkých zásadných súvislostiach. Primárne ide o stanovenie prognózy budúceho vývoja správania sa páchatel'a na základe objasnenia jeho osobnostných vlastností a ich spojitostí so spáchaným trestným činom, vrátane vplyvu sociálnej mikroštruktúry. Z hľadiska posúdenia možnosti nápravy páchatel'a má veľký význam celkový spôsob jeho života a jeho správanie pred spáchaním trestného činu a jeho postoj k spáchanému trestnému činom (Rt 23/1967). Záver súdu o možnosti nápravy páchatel'a musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje záujmom spoločnosti, štátu a členom spoločnosti pred útokmi páchatel'ov trestných činov a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti.

Pri ukladaní trestu pritom treba vždy vychádzať zo spojenia a vzájomnej vyváženosti dvoch princípov, a to z princípu zákonnosti trestu a z princípu individualizácie trestu.

V intenciách vyššie uvádzaných základných zásad pre ukládanie trestu súd pri prihliadnutí na spôsob spáchania činu, jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce a poľahčujúce okolnosti, na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť nápravy uložil obžalovaného ako druh trestu trest odňatia slobody a to aj za použitia § 39 ods. 1 Trestného zákona pod dolnú hranicu trestnej sadzby vo výmere 3 roky so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Pri obligatórnom skúmaní pomeru a miery závažnosti poľahčujúcich a príťažujúcich okolností súd u obžalovaného zistil dve poľahčujúce okolnosti a to podľa § 36 písm. l) Trestného zákona, že sa obžalovaný priznal a svoj čin úprimne oľutoval a ďalej podľa § 36 písm. n) Trestného zákona, že napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti v konaní pred súdom príslušnému orgánu a to v štádiu súdneho konania súdu, keďže obžalovaný svojím vyhlásením o vine na hlavnom pojednávaní v zmysle § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku v podstate odbremenil súd od dokazovania jeho viny, ktorou skutočnosťou napomáhal súdu pri objasňovaní trestnej činnosti (viď tiež stanovisko Najvyššieho súdu SR č. 44 uverejnené v Zbierke stanovísk a rozhodnutí Najvyššieho súdu SR č. 5/2017). U obžalovaného súd zistil jednu príťažujúcu okolnosť a to podľa § 37 písm. m) Trestného zákona, že už bol za trestný čin odsúdený, ktorá skutočnosť vyplývala z odpisu z registra trestov (dva krát odsúdenie za neplatenie výživného a jeden krát za ohrozenie pod vplyvom návykovej látky).

Obžalovaného súd odsúdil za zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona, preto sa obžalovanému mal ukladať trest podľa odseku 3, kde je trestná sadzba v rozmedzí od 7 rokov do 15 rokov. Vzhľadom k tomu, že v prípade obžalovaného prevažoval pomer poľahčujúcich okolností nad príťažujúcimi v pomere 2:1, znižovala sa postupom podľa § 38 ods. 3, ods. 8 Trestného zákona zákonom ustanovená horná hranica trestnej sadzby o jednu tretinu.

Súd pri konečnom rozhodovaní o druhu trestu a jeho výmere musel ukladať ako druh trestu trest odňatia slobody vzhľadom k tomu, že horná hranica trestnej sadzby prevyšovala 5 rokov (§ 34 ods. 6 Trestného zákona). Pokiaľ však ide o výmeru trestu, súd mal za to, že vzhľadom na okolnosti prípadu a osobu obžalovaného, by použitie trestnej sadzby ustanovenej za trestný čin kladený mu za vinu bolo pre neho neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania. Z uvedeného dôvodu súd za použitia § 39 ods. 1 Trestného zákona obžalovanému mimoriadne znížil trest odňatia slobody na 3 roky, pričom ho zaradil pre výkon trestu do ústavu so stredným stupňom stráženia. K aplikácii § 39 ods. 1 Trestného zákona súd uvádza, že okolnosťami prípadu z hľadiska použitia tohto zákonného ustanovenia sú všetky skutočnosti, ktoré majú vplyv na posúdenie povahy, charakteru, závažnosti a následkov trestného činu, mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody možno tiež odôvodniť i okolnosťami, ktoré sú znakom príslušnej skutkovej podstaty trestného činu, pokiaľ ich význam alebo intenzita, ktorou boli naplnené, výraznejšie vybočujú z obvyklých prípadov takýchto trestných činov a preto odôvodňujú zhovievavejší prístup pri ukladaní trestu.

Podľa konštantnej judikatúry týraním osoby v zmysle ustanovenia § 208 Trestného zákona sa rozumie také zlé zaobchádzanie, ktorým páchatel' prejavuje hrubší stupeň necitlivosti a bezohľadnosti, vyznačujúci sa určitou mierou trvalosti, prípadne aj sústavnosti, pričom sa však nevyžaduje, aby blízkej osobe alebo zverenej osobe vznikla ujma na zdraví. Musí však ísť o konanie, ktoré blízka osoba alebo zverená osoba pre jeho intenzitu, hrubosť, bezohľadnosť alebo bolestivosť pociťuje ako ťažké príkorie. Trvalosť konania páchatel'a je pritom potrebné posudzovať v závislosti od intenzity zlého nakladania. Dlhšie trvanie inkriminovaného stavu môže byť v jednotlivých prípadoch nahradené intenzitou útokov. Typickým sprievodným znakom týraných osôb prežívajúcich ťažké príkorie je tiež plne rozvinutý syndróm týranej osoby a závažné následky na psychickom stave vyznačujúce sa potrebou krátkodobej alebo dlhodobej odbornej psychiatrickej alebo psychologickej pomoci.

S prihliadnutím na vyššie uvedenú ustálenú súdnu prax, pokiaľ ide o trestnú činnosť obžalovaného, jeho konanie podľa názoru súdu hranične naplnilo všetky znaky skutkovej podstaty týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 Trestného zákona. Konanie obžalovaného v prvom rade nebolo takej intenzity a pravidelnosti ako sa to bežne vyskytuje v prípadoch týraných osôb. Je nevyhnutné uviesť, že intenzita konania obžalovaného bola v určitom časovom období priznaného skutku len veľmi veľmi nízka. Obžalovanému sa kladie za vinu spôsobovanie fyzického a psychického utrpenia poškodenej od 19.8.2018 do 27.6.2022, avšak poškodenej vo svojej výpovedi hneď v úvode monologickej časti uvádza, že „začalo to v januári minulého roka“, tiež na otázku, kedy ju obžalovaný prvýkrát napadol odpovedala „v marci minulého roka to približne začalo“. Z uvedeného vyplýva, že poškodenej ako závažné konanie obžalovaného označuje až konanie od roku 2021, pričom vo svojej výpovedi bližšie nepopisuje žiadne konanie obžalovaného od 19.8.2018 do roku 2021. Obžalovaný priznal, že v roku 2020 dal poškodenej facku. Z uvedeného je zrejmé, že pokiaľ existovali v danom období (od 19.8.2018 do roku 2021) medzi obžalovaným a poškodenej nezhody, či hádky, boli len veľmi veľmi malej intenzity a nízkej závažnosti, keď poškodenej nepovažovala za potrebné o nich hovoriť pri výpovedi. Z uvedeného ďalej vyplýva, že vážnejšie konanie obžalovaného sa tak skraca na obdobie približne 1,5 roka, ktorá skutočnosť je podstatná aj z hľadiska kvalifikovanej skutkovej podstaty podľa § 208 ods. 3 písm. d) Trestného zákona - spáchanie trestného činu po dlhší čas. V tomto smere potom podľa názoru súdu obžalovaný iba hranične naplnil kvalifikovanú skutkovú podstatu zločinu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 3 písm. d) Trestného zákona. Je potrebné uviesť, že trestný zákon neurčuje žiadne konkrétne časové obdobie, ktoré možno považovať za „páchanie trestného činu po dlhší čas“ v zmysle závažnejšieho spôsobu konania podľa § 138 písm. b) Trestného zákona. I keď súdna teória a prax určujú rôzne dlhé časové obdobia, v zásade je zhoda v tom, že dlhšie trvanie inkriminovaného stavu môže byť v jednotlivých prípadoch nahradené intenzitou útokov (napr. každodenné brutálne fyzické pästné útoky trvajúce aj len niekoľko mesiacov). Nemožno však opomenúť, že na naplnenie znakov už aj základnej skutkovej podstaty § 208 ods. 1 Trestného zákona sa vyžaduje určitá miera trvalosti a sústavnosti ako to vyplýva z konštantnej súdnej praxe. Podľa názoru súdu konanie obžalovaného popísané v skutkovej vete vyhláseného rozsudku je vzhľadom na vyššie popísané na hranici medzi základnou skutkovou podstatou podľa § 208 ods. 1 Trestného zákona, kde je trestná sadzba od 3 do 8 rokov a kvalifikovanej skutkovej podstaty podľa § 208 ods. 3 Trestného zákona, k čomu súd za existencie aj ďalej popísaných individuálnych okolností tohto trestného konania prihliadol pri použití ustanovenia § 39 ods. 1 Trestného zákona.

Okrem toho súd pri použití tohto zmierňovacieho ustanovenia § 39 ods. 1 Trestného zákona prihliadol aj k tomu, že poškodenej nepocítovala konanie obžalovaného ako ťažké príkorie ale „iba“ distress ako to vyplýva zo záverov psychologického znaleckého posudku H.. E. P.. V tomto smere podľa názoru súdu konanie obžalovaného vybočilo z bežných prípadov týrania, pretože poškodenej osoba pre jeho intenzitu, hrubosť, bezohľadnosť alebo bolestivosť nepocítovala toto konanie ako ťažké príkorie. Tiež súd prihliadol k tomu, že u poškodenej sa nevyvinul kompletný syndróm týranej osoby ale symptómy boli iba parciálne - najmä naučená bezmocnosť a tendencia minimalizovať následky. Hoci uvedené následky vyplývali zo záverov znaleckého psychologického posudku na poškodenej, nemožno odhliadnuť od toho, že poškodenej nebola počas hádok iba „nečinná pasívna obeť“, keď z výsluchu D. H. vyplynulo napríklad, že počula častokrát poškodenej kričať na obžalovaného, že je „kokot a ožran“. Aj z uvedeného správania poškodenej je zrejmé, že sa nejedná o úplne „tradičnú“ obeť tyrana ale o osobu, ktorá sa dokázala brániť, prípadne i verbálne útočiť. Poškodenej tiež uvádzala, že obžalovanému zrušila pobyt u nej na adrese a vyhnala ho z domu ale potom ho zasa sama prijala späť.

Okrem toho z hľadiska použitia zmierňovacieho ustanovenia súd považuje za potrebné poukázať na to, že u poškodenej nevznikli závažné následky na fyzickom či psychickom zdraví, ktoré by si vyžadovali odbornú pomoc. Ako vyplýva zo záverov psychologického znaleckého posudku poškodenej nevyhľadala ani nemá potrebu vyhľadať odbornú psychologickú alebo psychiatrickú pomoc. U poškodenej nebola zistená ani posttraumatická stresová porucha. Pokiaľ ide o zistené poruchy spánku poškodenej, poškodenej uvádzala, že so spánkom mala problémy už dlhodobejšie, teda nie sú výsledkom len konania obžalovaného. Ohľadom vzniknutých následkov u poškodenej súd považuje za potrebné uviesť aj to, že hoci obžaloba v skutkovej vete vyňala dni 6.7.2021 a 10.5.2021 (opakované napadnutia obžalovaného na poškodenej, za ktoré bol obžalovaný postihnutý v rámci priestupkového konania), nie je možné toto priestupkové konanie obžalovaného vylúčiť zo vzniknutých následkov u poškodenej hoci za neho nie je trestne stíhaný. Z uvedeného vyplýva, že následky u poškodenej môžu byť čiastočne zapríčinené aj

iným konaním obžalovaného ako konaním za ktoré je teraz obžalovaný odsúdený, ktorá skutočnosť sa jednoznačne nedá ustáliť.

Súd ďalej pri rozhodovaní o výmere trestu prihliadol aj k priznaniu sa obžalovaného k trestnej činnosti a úprimné oľutovanie a vyhláseniu viny na hlavnom pojednávaní. Obžalovaný uvádzal, že jeho vzťah k poškodenej sa začal zhoršovať po prepustení z práce, sám seba nepoznal, išlo o vyvrcholenie jeho nepriaznivej situácie, ako staršia osoba bojoval aj so svojou nepotrebnosťou, z ktorého dôvodu aj častejšie popíjal alkohol. Jeho konanie bolo skratové.

Vyššie uvedené skutočnosti viedli súd k použitiu zmierňovacieho ustanovenia § 39 ods. 1 Trestného zákona, pretože vzhľadom na okolnosti prípadu a pomery obžalovaného mal súd za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej trestným zákonom bolo pre obžalovaného neprimerane prísne a podľa názoru súdu na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania.

Vzhľadom k tomu, že súd za zákonný, primeraný a tiež v súlade so zásadou individualizácie trestu považoval u obžalovaného trest odňatia slobody vo výmere 3 roky, zaoberal sa tiež možnosťou podmieneného odkladu výkonu trestu odňatia slobody v zmysle § 49 ods. 1 písm. a), § 51 ods. 1 Trestného zákona. Súd mal za to, že u obžalovaného nie sú splnené podmienky na podmienený odklad výkonu trestu odňatia slobody s probačným dohľadom a to najmä vzhľadom na doterajší život obžalovaného prihliadajúc na jeho odsúdenia za trestnú činnosť a v nedávnej dobe vykonávané tresty odňatia slobody, ktoré zjavne nevedli k dostatočnej náprave obžalovaného. V minulosti uložený iný trest ako trest odňatia slobody u obžalovaného nebol dostatočný, nakoľko mu bol nariadený výkon časti náhradného trestu odňatia slobody za nezaplatený peňažný trest (OS TN sp. zn. 3T/166/2013) a v prípade podmieneného odsúdenia (OS ZA sp. zn. 1T/79/2014), toto tiež nebolo dostatočné, v skúšobnej dobe obžalovaný nevedol riadny život, preto mu bol nariadený výkon trestu odňatia slobody. Okrem toho mu bol uložený aj jednoročný nepodmienečný trest odňatia slobody (OS ZA sp. zn. 1T/69/2015). Obžalovaný krátko po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody začal svoje spolužitie s poškodenu. Uvedené zistenia s prihliadnutím aj na zistenú poruchu osobnosti obžalovaného vyplývajúcu zo záverov znaleckého psychiatrického posudku nedávajú dostatočne rozumnú záruku, že by obžalovaný dokázal v prípade podmieneného odkladu výkonu trestu odňatia slobody viesť na slobode riadny život a nedopúšťať sa žiadnej nezákonnej činnosti.

Z toho dôvodu je podľa názoru súdu nevyhnutné pôsobiť na obžalovaného výkonom nepodmienečného trestu odňatia slobody. Pretože obžalovaný bol v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin, súd ho za použitia § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Takto uložený trest zároveň podľa názoru súdu plní funkciu tak individuálnej ako aj generálnej prevencie. S predmetným trestným konaním nebolo spojené konanie o náhrade škody, tzv. adhézne konanie a preto ani výroková časť rozsudku neobsahuje výrok týkajúci sa náhrady škody.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho oznámenia prostredníctvom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom na Krajský súd v Trenčíne. Právo podať odvolanie neprináleží tomu, kto sa tohto práva už výslovne vzdal. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku.

Odvolanie môže podať prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku a to v neprospech i v prospech obžalovaného.

Odvolanie môže podať obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka.

Odvolanie môžu podať v prospech obžalovaného okrem obžalovaného a prokurátora i príbuzní obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh (pre nesprávnosť výroku, ktorý sa týka obžalovaného). Prokurátor môže tak urobiť i proti vôli obžalovaného.

Odvolanie môžu podať zákonný zástupca obžalovaného, opatrovník obžalovaného a obhajca obžalovaného pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného, a to v jeho prospech. Ak je obžalovaný pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môže i proti vôli obžalovaného za neho v jeho prospech odvolanie podať aj jeho zákonný zástupca alebo jeho obhajca.

Odvolanie môže podať štátny orgán starostlivosti o deti a mládež pre nesprávnosť výroku, ktorý sa týka mladistvého obžalovaného, a to len v jeho prospech, a to aj proti jeho vôli.

Odvolanie môže podať poškodený, ktorý si uplatnil nárok na náhradu škody, pre nesprávnosť výroku o náhrade škody, a to v neprospech obžalovaného. Ak je poškodeným právnická osoba, odvolanie môže podať len osoba oprávnená konať za právnickú osobu.

Odvolanie môže podať zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku o zhabaní veci.

Osoba oprávnená podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku môže ho napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba.